

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/594**z dne 30. aprila 2020****o odobritvi sporazumov in odločitev o ukrepih za stabilizacijo trga v sektorjih za živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 222 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je vodilna proizvajalka živih dreves in drugih rastlin, čebulic, korenin in podobnega, rezanega cvetja in okrasnega listja (v nadaljnjem besedilu: žive rastline in cvetje). Skupna vrednost proizvodnje Unije je leta 2019 znašala 20 milijard EUR.
- (2) Približno 85 % proizvodnje živih rastlin in cvetja v Uniji je namenjene za notranji trg, preostalih 15 % pa se izvaža v tretje države.
- (3) Dobavna veriga v sektorju živih rastlin in cvetja je tesno medsebojno povezana in je odvisna od tekoče in učinkovito organizirane logistike, da se zagotovi delujoč tržni sistem za proizvode, ki so v veliki meri pokvarljivi.
- (4) Poleg tega ima proizvodnja in prodaja živih rastlin in cvetja sezonski značaj. Večina živih rastlin in cvetja se proizvede spomladi za posebne priložnosti, kot sta materinski dan ali velika noč, hišne rastline pa se za prilagoditev sezonskemu povpraševanju namensko proizvajajo v manjših lončkih. Prodaja običajno doseže vrhunec spomladi. V nekaterih podsektorjih, kot so enoletnice za cvetlične grede in rezano cvetje, se 40 % do 80 % proizvodov proda od marca do junija.
- (5) Zaradi trenutne pandemije COVID-19 in obsežnih omejitev gibanja oseb, ki so jih uvedle države članice, se sektor živih rastlin in cvetja sooča z gospodarskimi motnjami, ki proizvajalcem povzročajo finančne težave in težave z denarnim tokom.
- (6) Širjenje bolezni in vzpostavljeni ukrepi omejujejo razpoložljivost delovne sile, predvsem na področju prevoza, kar ogroža zlasti faze proizvodnje, zbiranja, prodaje na dražbi in prodaje živega cvetja in rastlin.
- (7) Z obveznim zaprtjem tržnic na prostem, vrtnih centrov in specializiranih trgovin na drobno, gostinskih in namestitvenih zmogljivosti ter odpovedjo dogodkov in slovesnosti se je ustavilo tudi delovanje sektorja živih rastlin in cvetja. Ni pričakovati, da bi delno ponovno odprtje vrtnih centrov in specializiranih trgovin na drobno v nekaterih državah članicah situacijo bistveno spremenilo, saj je dobavna veriga tesno medsebojno povezana in je odvisna od delujoče logistike in omejenih skladiščnih zmogljivosti. Pričakuje se, da bodo v prihodnjih mesecih ukrepi omejevanja socialnih stikov ostali v veljavi in še naprej vplivali na logistiko prevoza, zaradi omejitve števila kupcev v trgovinah pa tudi na prodajo. Poleg tega so bili v prihodnjih mesecih že odpovedani veliki dogodki, kot so letne vrtnarske razstave, odpovedujejo pa se tudi drugi družabni dogodki, kjer se običajno uporablja cvetlična dekoracija, kot so poroke.
- (8) Poleg tega kupci v Uniji in na svetovnem trgu preklicujejo pogodbe in odlagajo sklepanje novih pogodb v pričakovanju nadaljnjih znižanj cen. Na izvoz vplivajo tudi logistični izzivi, saj je zaradi začetka pandemije COVID-19 na Kitajskem prišlo do velike prezasedenosti pristanišč na Kitajskem in drugod. Pričakuje se, da se bo obdobje pogosteje (delno) preklicanih plovb nadaljevalo vsaj do junija 2020, zaradi česar se bo število kontejnerjev zmanjšalo, cene se bodo znatno povečale, izvozniki pa bodo morali odložiti pošiljanje svojih pošiljk.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

- (9) To neravnotežje med ponudbo in povpraševanjem povzroča gospodarske motnje v sektorju živih rastlin in cvetja. Zaradi tega neravnotežja se je povpraševanje po živih rastlinah in cvetju močno zmanjšalo, kar je imelo takojšen in resen vpliv na trg. Na splošno se je povpraševanje po proizvodih živih rastlin in cvetja na trgu Unije zmanjšalo za 80 %. Vpliv na trgovanje na dražbah je velik. Na nizozemskem trgu dražbe z enotno poravnalno ceno, kjer se ustvari 35 % celotne prodaje Unije, se je v sredini marca 2020 promet zmanjšal za 85 %. Medtem ko si je nizozemski trg dražbe z enotno poravnalno ceno nekoliko opomogel, je promet še vedno za 30 % manjši kot v sredini aprila 2019. V drugih državah članicah, na primer Belgiji in Franciji, so bile dražbe in veleprodajni trgi zaprti. Poleg tega so nekatere države članice, na primer Nizozemska, poročale o uničenju velikih količin rastlin za cvetlične grede, ki jih ni mogoče shraniti, in rezanega cvetja, ki je pokvarljivo in sezonsko. Zaradi tega so cene na nizozemskih dražbah z enotno poravnalno ceno močno padle. V tednu od 16. do 22. marca 2020, ko je prišlo do zloma trga, so bile cene za skoraj 60 % nižje kot v istem tednu leta 2019. Poleg tega so bile v tednih od 23. do 29. marca, od 30. marca do 5. aprila in od 6. do 12. aprila 2020 cene še vedno za od 36 % do 23 % nižje kot v istih tednih leta 2019.
- (10) Zaradi navedenih okoliščin so bili ti dogodki opredeljeni kot obdobje hudih tržnih neravnovesij.
- (11) Da bi sektorju živih rastlin in rezanega cvetja pomagali najti ravnotežje v tem obdobju hudih tržnih neravnovesij, je primerno za šest mesecev dovoliti sporazume in odločitve kmetov, združenj kmetov, združenj takih združenj, priznanih organizacij proizvajalcev, združenj priznanih organizacij proizvajalcev in priznanih medpanožnih organizacij v sektorju živih rastlin in cvetja. Ti ukrepi vključujejo: (i) umik s trga ali brezplačno razdeljevanje; (ii) skupno promocijo in (iii) začasno načrtovanje proizvodnje.
- (12) Takšni sporazumi in odločitve bi lahko vključevali: (i) skupne umike s trga za načrtovano uničenje živih rastlin in cvetja; (ii) promocijske ukrepe, ki potrošnike pozivajo k nakupu živih rastlin in cvetja, in (iii) skupno načrtovanje proizvodnje za usklajevanje sajenja živih rastlin in cvetja glede na prihodnjo odpravo omejitev.
- (13) Vsak sporazum ali odločitev bi bilo treba začasno odobriti za šest mesecev. Ker bo to obdobje zbiranja in trženja večine živih rastlin in cvetja, se pričakuje, da bodo imeli ukrepi v tem obdobju največji učinek.
- (14) V skladu s prvim pododstavkom člena 222(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 se odobritev izda pod pogojem, da ne ogroža delovanja notranjega trga ter da so sporazumi in odločitve namenjeni izključno stabilizaciji sektorja. Navedeni posebni pogoji izključujejo sporazume in odločitve, ki neposredno ali posredno povzročajo delitve trgov, diskriminacijo na podlagi državljanstva ali določanje cen. Če sporazumi in odločitve ne izpolnjujejo teh pogojev ali jih ne izpolnjujejo več, se za te sporazume in odločitve uporablja člen 101(1) Pogodbe.
- (15) Odobritev iz te uredbe bi morala zajemati ozemlje Unije, ker so huda tržna neravnovesja skupna celotni Uniji.
- (16) Da bi lahko države članice ocenile, ali sporazumi in odločitve ne ogrožajo delovanja notranjega trga in so namenjeni izključno stabilizaciji sektorja živih rastlin in cvetja, bi bilo treba pristojnim organom države članice (vključno z organi navedene države članice za konkurenco), ki ima največji delež ocenjenega obsega proizvodnje živih rastlin in cvetja, ki jo zajemajo navedeni sporazumi ali odločitve, predložiti informacije o sklenjenih sporazumih in sprejetih odločitvah ter o obsegu proizvodnje in obdobju, ki ju zajemajo.
- (17) Zaradi hudega tržnega neravnovesja v obdobju, ko se izvede večina prodaje v sektorju živih rastlin in cvetja, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi.
- (18) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Brez poseganja v člen 152(1)(a), člen 209(1) in člen 210(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 so kmetje, združenja kmetov, združenja takih združenj, priznane organizacije proizvajalcev, združenja priznanih organizacij proizvajalcev in priznane medpanožne organizacije v sektorju živih dreves in drugih rastlin, čebulic, korenin in podobnega, rezanega cvetja in okrasnega listja (v nadaljnjem besedilu: sektor živih rastlin in cvetja) pooblašteni za sklepanje sporazumov in sprejemanje skupnih odločitev o umikih s trga in brezplačnem razdeljevanju ter skupni promociji in začasnem načrtovanju proizvodnje v obdobju šestih mesecev od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Člen 2

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da sporazumi in odločitve iz člena 1 ne ogrožajo pravilnega delovanja notranjega trga in so namenjeni izključno stabilizaciji sektorja živih rastlin in cvetja.

Člen 3

Geografsko območje te odobritve je ozemlje Unije.

Člen 4

1. Takoj ko so sklenjeni sporazumi ali sprejete odločitve iz člena 1, zadevni kmetje, združenja kmetov, združenja takih združenj, priznane organizacije proizvajalcev, združenja priznanih organizacij proizvajalcev in priznane medpanožne organizacije navedene sporazume ali odločitve sporočijo pristojnim organom države članice, ki ima največji delež ocenjenega obsega proizvodnje živih rastlin in cvetja, ki ga zajemajo navedeni sporazumi ali odločitve, pri čemer se navede naslednje:

- (a) ocenjen zajet obseg proizvodnje;
- (b) pričakovano obdobje izvajanja.

2. Najpozneje 25 dni po koncu šestmesečnega obdobja iz člena 1 zadevni kmetje, združenja kmetov, združenja takih združenj, priznane organizacije proizvajalcev, združenja priznanih organizacij proizvajalcev in priznane medpanožne organizacije pristojnim organom iz odstavka 1 tega člena sporočijo obseg proizvodnje živih rastlin in cvetja, ki ga sporazumi ali odločitve dejansko zajemajo.

3. V skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/1185 ⁽²⁾ države članice Komisiji sporočijo naslednje:

- (a) najpozneje pet dni po koncu vsakega enomesečnega obdobja sporazume in odločitve, ki so jim bili v skladu z odstavkom 1 sporočeni v navedenem obdobju;
- (b) najpozneje 30 dni po koncu šestmesečnega obdobja iz člena 1 pregled sporazumov in odločitev, izvedenih v navedenem obdobju.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L 171, 4.7.2017, str. 113).

Člen 5

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. aprila 2020

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN
